

Ο «ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΑΣ» ΧΡΗΣΙΜΟ ΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΗ
ΔΙΑΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΝΩΣΗΣ

Κώστας Βαλεοντής, Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

THE “ANALOGUE RULE” A USEFUL TERMINOLOGICAL TOOL IN
INTERLINGUAL TRANSFER OF KNOWLEDGE

Kostas Valeontis, Hellenic Society For Terminology (ELETO)

SUMMARY

The *basic data* (*object(s)*, *characteristics*, *concept*, *definition*, and *designation*) concerning a **new concept** are considered and their «*transfer*» from a source language (SL) to a target language (TL) is examined. The *SL namer* has conceived the *new concept*, formulated its *definition* and formed its **designation X** (*name*, *term* or *symbol*), by applying principles and rules proper to the SL (the **SL convention**), whereas the *TL namer* must have fully understood the *new concept* by means of its *basic data* from the SL and he/she has on one hand to **transfer** to the TL all those data which are “*transferable*” and on the other hand to **form** the **equivalent designation Y** of the *new concept* in the TL, by using principles and rules proper to the TL (the **TL convention**). Therefore, the passage of a *new concept*, as a *new unit of knowledge*, from SL to TL, is done within the *TL namer’s* mind. The “**Analogue Rule**” of Naming is applicable when creating the *TL convention* for Y. This rule states that except the above *basic data* of the new concept, the **term-formation mechanism** used for the *designation X* should be taken into account, and utilizes any **analogies** which may be applied in the TL to create the *designation Y*. A set of such analogies is indicated. Examples are given for the pair of languages **English** (SL) – **Greek** (TL).

1 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΚΑΙ Η «ΜΕΤΑΦΟΡΑ» ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗ
ΓΛΩΣΣΑ ΠΗΓΗΣ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΟΧΟΥ

Αντικείμενο είναι κάθε τι που μπορούμε να *αντιληφθούμε* με τις αισθήσεις μας ή να *συλλάβουμε* με το νου μας· τα **χαρακτηριστικά** ενός αντικειμένου ή μιας ομάδας αντικειμένων είναι *νοητικές αφαιρέσεις* των ιδιοτήτων του/τους, ενώ ένας μοναδικός συνδυασμός χαρακτηριστικών ενός αντικειμένου ή μιας ομάδας αντικειμένων αποτελεί μια μονάδα γνώσης, την **έννοια**, η οποία αντιπροσωπεύει στο νου μας το/τα αντικείμενο/αντικείμενα (και είναι αντίστοιχα *ατομική έννοια* ή *γενική έννοια*) [1].

Ο **ορισμός** και η **κατασήμανση** είναι παραστάσεις της έννοιας· ο **ορισμός** παριστάνει την έννοια μέσω μιας περιγραφικής δήλωσης που την οριοθετεί πλήρως και την διαφοροποιεί από όλες τις άλλες συναφείς έννοιες, ενώ η **κατασήμανση** παριστάνει την έννοια με ένα «σημείο» (= σημάδι) που (κατα σύμβαση) την υποδηλώνει. Η παράσταση αυτή μπορεί να είναι **λεκτική** (δηλαδή με λέξη/-εις) – οπότε, αν πρόκειται για ατομική έννοια, η κατασήμανση είναι ένα «**όνομα**» ή «**ονομασία**», ενώ αν πρόκειται για γενική έννοια η κατασήμανση είναι ένας «**όρος**» - ή μπορεί να είναι **συμβολική**

(δηλαδή η κατασήμευση είναι ένα «**σύμβολο**»), ή να συνδυάζει και τα δύο (λέξη/-εις και σύμβολο/-α). «**Κατασήμευση**» όμως είναι και η ενέργεια του «**κατασημαίνειν**», δηλαδή η λειτουργία που επιτελεί το όνομα, ο όρος ή το σύμβολο μιας έννοιας, αλλά και η ενέργεια του σχηματισμού της του ονόματος, του όρου ή του συμβόλου μιας έννοιας από κάποιον, που θα συμφωνήσουμε να τον λέμε «**ονοματοθέτη**» της έννοιας.

Η **κατασήμευση X** μιας νέας έννοιας σε ένα θεματικό πεδίο είναι επιλογή εκείνου που ανακάλυψε ή επινόησε τη νέα έννοια και την απέδωσε στη γλώσσα του (γλώσσα πηγής). Η νέα γνώση δημιουργείται στη γλώσσα πηγής και ύστερα μεταφέρεται στις άλλες γλώσσες (γλώσσες στόχου). Ο **ονοματοθέτης της γλώσσας πηγής** συνέλαβε τη νέα έννοια, διατύπωσε τον ορισμό της και σχημάτισε την **κατασήμευσή της X**, εφαρμόζοντας – ενσυνείδητα ή όχι – **αρχές και κανόνες** που προσιδιάζουν στη γλώσσα του, χωρίς να δεσμεύεται από άλλες γλώσσες. Ήταν ελεύθερος να αποδώσει με τον καλύτερο γι' αυτόν τρόπο τη νέα έννοια έχοντας πλήρη γνώση τόσο της έννοιας όσο και των αλλαγών που αυτή επιφέρει στο σύστημα εννοιών του σχετικού θεματικού πεδίου. Ο σχηματισμός της **X** και η αντιστοίχισή της με την νέα έννοια αποτελούν, στην ουσία, τη **σύμβαση της γλώσσας πηγής** για την **κατασήμευση** της νέας έννοιας.

Το ζήτημα δεν είναι ίδιο για τον **ονοματοθέτη της γλώσσας στόχου** (και λέμε «**ονοματοθέτη**» της γλώσσας στόχου και όχι «**μεταφραστή**» γιατί δεν μπορούμε να μιλάμε για **μετάφραση** όταν ακόμα δεν έχει **σχηματιστεί** η **ισοδύναμη κατασήμευση** της νέας έννοιας στη γλώσσα στόχου). Ο **ονοματοθέτης της γλώσσας στόχου**, λοιπόν, πρέπει να έχει κατανοήσει πλήρως τη νέα έννοια από **στοιχεία** (**αντικείμενα** που καλύπτει η έννοια, **χαρακτηριστικά** των αντικειμένων, **ορισμό** της έννοιας και **κατασήμευσή** της) τη γνώση των οποίων αντλεί από τη γλώσσα πηγής και πρέπει να **μεταφέρει** στη γλώσσα του (γλώσσα στόχου) όσα από τα στοιχεία αυτά μπορούν να «**μεταφερθούν**» - δηλαδή τις πληροφορίες για τα **αντικείμενα**, τα **χαρακτηριστικά** και τον **ορισμό**, γιατί αυτά περιγράφονται μέσω γνωστών **εννοιών** και **κατασημάνσεων** - και να **σχηματίσει** την **ισοδύναμη κατασήμευση Y** (δηλαδή το **όνομα**, τον **όρο** ή το **σύμβολο**) της νέας έννοιας στη γλώσσα στόχου, χρησιμοποιώντας πλέον αρχές και κανόνες που προσιδιάζουν στη γλώσσα στόχου. Ο σχηματισμός της **Y** και η αντιστοίχισή της με την νέα έννοια – και επομένως η **ισοδυναμία** της με την **X** – αποτελούν τη **σύμβαση της γλώσσας στόχου** για την **κατασήμευση** της νέας έννοιας.

Ωστε, το πέρασμα μιας νέας έννοιας, ως νέας μονάδας γνώσης, από τη γλώσσα πηγής στη γλώσσα στόχου, με σκοπό την περαιτέρω διάδοσή της, γίνεται μέσω μιας **νοητικής διαγλωσσικής διεπαφής** η οποία συντελείται μέσα στο νου του **ονοματοθέτη της γλώσσας στόχου**.

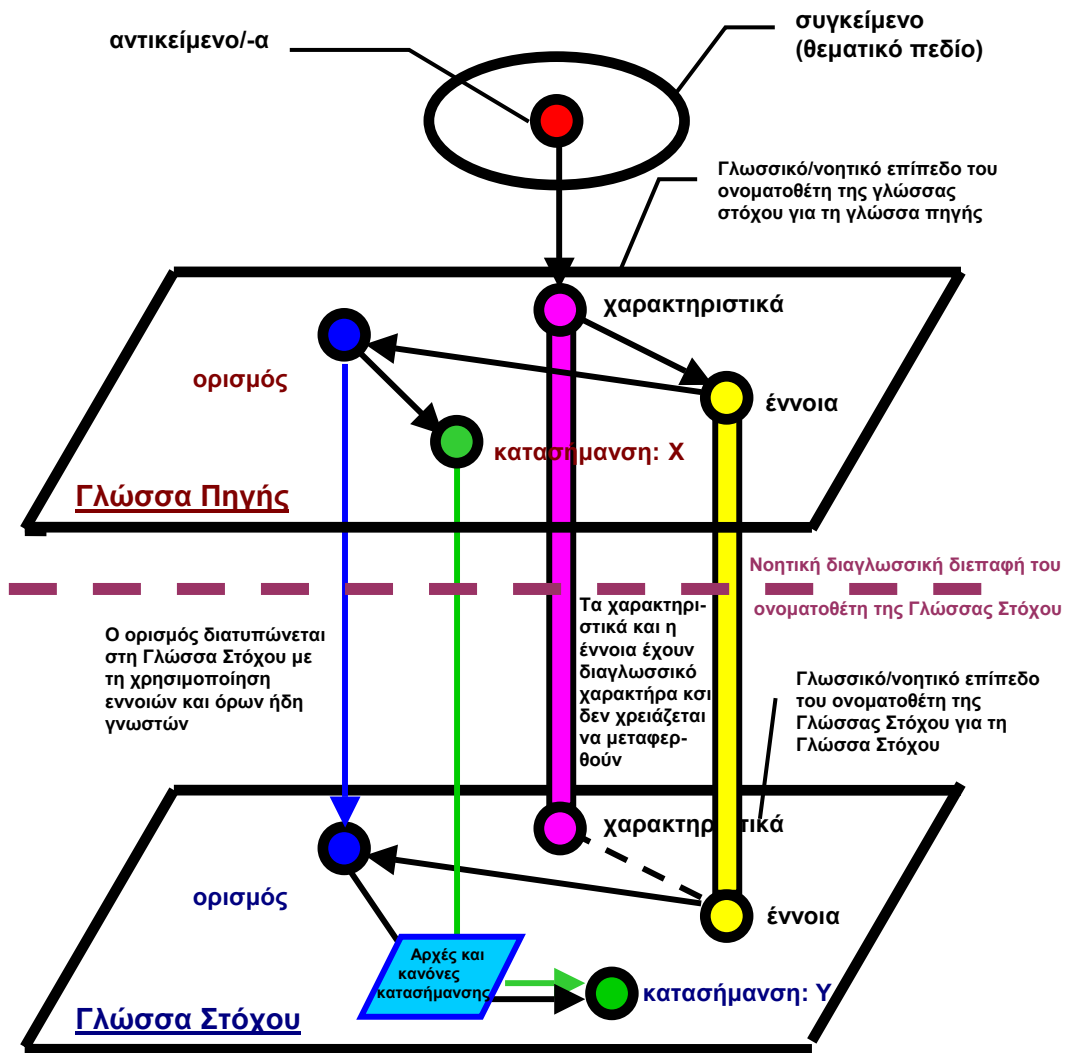
Στο σχήμα 1 έχουμε παραστήσει με ένα οριζόντιο γεωμετρικό επίπεδο τη «**γλωσσική/ νοητική**» λειτουργία του **ονοματοθέτη της γλώσσας στόχου** για τη γλώσσα πηγής και με ένα χαμηλότερο αντίστοιχο επίπεδο το «**γλωσσική/νοητική**» λειτουργία του ίδιου **ονοματοθέτη** για τη γλώσσα στόχου¹. Η πορεία της μεταφοράς της γνώσης της νέας έννοιας από τη μία γλώσσα στην άλλη, μέσω της προαναφερόμενης **νοητικής διαγλωσσικής διεπαφής**, η οποία θεωρείται μεταξύ των δύο επιπέδων

¹ Η παράσταση αυτή είναι σκόπιμα απλοποιητική: η οριζοντιότητα και διαφορά στάθμης των δύο επιπέδων δεν υπονοούν παρά την κατεύθυνση από τη γλώσσα πηγής στη γλώσσα στόχου, ενώ η παραλληλία τους δεν υποδηλώνει ότι οι λειτουργίες τις οποίες παριστάνουν είναι ξένες και άσχετες μεταξύ τους, αφού ήδη τα σημεία «**χαρακτηριστικά**» και «**έννοια**» μπορούν να θεωρηθούν κοινά σημεία των δύο επιπέδων.

του σχήματος 1, είναι η εξής:

Ο ονοματοθέτης της γλώσσας στόχου:

- 1 μπορεί, μέσω της γλώσσας πηγής, να ακολουθήσει και κατανοήσει τη νοητική πορεία του ονοματοθέτη της γλώσσας πηγής (ανάγκη κάλυψης των **νέων αντικειμένων** → διαπίστωση (αφαίρεση) των **χαρακτηριστικών** που αποτελούν τον **νέο συνδυασμό** δηλαδή τη **νέα έννοια** → διατύπωση του **ορισμού** της έννοιας στη γλώσσα πηγής → **σχηματισμός της κατασήμανσής** της στη γλώσσα πηγής)·
- 2 έχοντας κατανοήσει, μέσω της γλώσσας πηγής, τόσο τα **χαρακτηριστικά** όσο και την **έννοια** δεν χρειάζεται να «μεταφέρει» αυτά τα δύο στη γλώσσα στόχου δεδομένου ότι αυτά είναι στοιχεία που έχουν **διαγλωσσικό** χαρακτήρα·
- 3 μπορεί, όμως, να «μεταφέρει» τον **ορισμό** από τη γλώσσα πηγής στη γλώσσα στόχου, εφόσον ο **ορισμός** στη γλώσσα πηγής είναι διατυπωμένος μέσω **γνωστών κατασημάνσεων** της γλώσσας πηγής **για τις οποίες υπάρχουν ήδη οι ισοδύναμες κατασημάνσεις στη γλώσσα στόχου** (με αυτήν την προϋπόθεση ο **ορισμός** στη γλώσσα στόχου αποτελεί **μετάφρασμα** του **ορισμού** στη γλώσσα πηγής)·
- 4 λαμβάνοντας υπόψη τον **ορισμό** της έννοιας (και στις δύο γλώσσες) και την **κατασήμανσή** της στη γλώσσα πηγής, **σχηματίζει** την **κατασήμανσή** της στη γλώσσα στόχου, εφαρμόζοντας **αρχές και κανόνες κατασήμανσης** που προσιδιάζουν στη γλώσσα στόχου.

Σχήμα 1 – Η μεταφορά των βασικών στοιχείων μιας νέας έννοιας από τη γλώσσα πηγής στη γλώσσα στόχου μέσω της «νοητικής διαγλωσσικής διεπαφής» του ονοματοθέτη της γλώσσας στόχου

2 ΚΥΡΙΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΒΑΣΙΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΚΑΤΑ ISO)

Σύμφωνα με τον ISO [2], τρεις γενικοί μηχανισμοί σχηματισμού όρων που εφαρμόζονται στην αγγλική και ενδέχεται να εφαρμόζονται και σε άλλες γλώσσες είναι: η δημιουργία νέων μορφών, η χρήση υπαρχουσών μορφών και ο διαγλωσσικός δανεισμός.

2.1 Οι νέες μορφές είναι [2] νέες λεξικές οντότητες που δεν υπήρχαν προηγουμένως. Για τη δημιουργία νέων μορφών μπορούν να χρησιμοποιηθούν διεργασίες όπως η παραγωγή (π.χ. phosphor+ous → phosphorous), η σύνθεση (π.χ. information + highway → information highway, information + entertainment → infotainment), και η συντόμηση όρων ή ονομάτων (π.χ. disc operating system → DOS).

2.2 Για τη δημιουργία νέων όρων μπορούν να χρησιμοποιηθούν **υπάρχουσες μορφές** με τις διεργασίες της *μετατροπής* (π.χ. output {noun} → to output {verb}), της *οροποίησης* (π.χ. circuit <γενική γλώσσα> → circuit <Ηλεκτρονική>), της *σημασιολογικής μεταφοράς* (π.χ. screen {συγκεκριμένο} → screen {αφηρημένο}) και του *διαθεματικού δανεισμού* (π.χ. virus <Ιατρική> → virus <Πληροφορική>).

2.3 Όροι που υπάρχουν σε μία γλώσσα μπορούν να εισαχθούν σε άλλη γλώσσα με **διαγλωσσικό δανεισμό**: είτε ως άμεσα δάνεια είτε ως μεταφραστικά δάνεια.

3 ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΣΗ ΝΕΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΕΙΤΕ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΠΗΓΗΣ ΕΙΤΕ ΩΣ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΟΧΟΥ)

Τα παραπάνω που αναφέρει ο ISO βάσει της αγγλικής γλώσσας έχουν εφαρμογή και στην ελληνική, δεδομένου ότι οι παρακάτω μηχανισμοί που ισχύουν για την ελληνική γλώσσα εντάσσονται κατάλληλα στους τρεις κύριους μηχανισμούς του ISO:

α. Δημιουργία ενός **νεολογισμού**² με δημιουργία μιας **νέας ελληνικής λέξης** που δεν είχε χρησιμοποιηθεί ως τώρα στην ελληνική γλώσσα. Για τον σχηματισμό του νεολογισμού μπορούν να επιστρατευθούν διεργασίες και τεχνικές όπως η **παραγωγή**, η **σύνθεση**, η **παρασύνθεση**, η **σύμμιξη** κ.ά. (ISO περίπτωση 2.1 για μονολεκτικές νέες μορφές).

β. Σχηματισμός **πολυλεκτικού σύμπλοκου** όρου από **γνωστούς ελληνικούς όρους**, σε συντακτική σχέση μεταξύ τους η οποία κατοπτρίζει τη λεκτική περιγραφή του ορισμού. Στην περίπτωση αυτή μπορούν να χρησιμοποιηθούν και διεργασίες συντόμευσης, όπως η **αρκτικόλεκτηση** και η **ακρωνυμία**. (ISO περίπτωση 2.1 για πολυλεκτικές νέες μορφές).

γ. **Μεταφορά** όρου – μονολεκτικού ή πολυλεκτικού – από τη **γενική γλώσσα** (οροποίηση) ή από **άλλο θεματικό πεδίο** (διαθεματικός δανεισμός), δηλαδή χρήση ενός κοινού όρου, ή ενός όρου άλλου θεματικού πεδίου, ως **κατασήμανσης** της νέας έννοιας στο υπό μελέτη θεματικό πεδίο. (ISO περίπτωση 2.2 για υπάρχουσες μορφές).

δ. **Δανεισμός** όρου από άλλη γλώσσα, δηλαδή **μεταγραφή** του όρου αυτού στο ελληνικό αλφάβητο **με ή χωρίς προσαρμογή** του στο κλιτικό σύστημα της ελληνικής. (ISO περίπτωση 2.3 για διαγλωσσικό δανεισμό).

ε. **Εφαρμογή** της «συνεκδοχικής επέκτασης», δηλαδή η χρήση – με λογική επέκταση – σε μια έννοια, προσδιορισμού που προσιδιάζει σε άλλη έννοια συναφή με την πρώτη και βασικής σπουδαιότητας για εκείνη. (Η διεργασία αυτή δεν αποτελεί χωριστό μηχανισμό, αλλά οριζόντιο κανόνα για όλους τους προαναφερόμενους μηχανισμούς. Παρ' ότι δεν αναφέρεται από τον ISO, ισχύει και για την αγγλική γλώσσα).

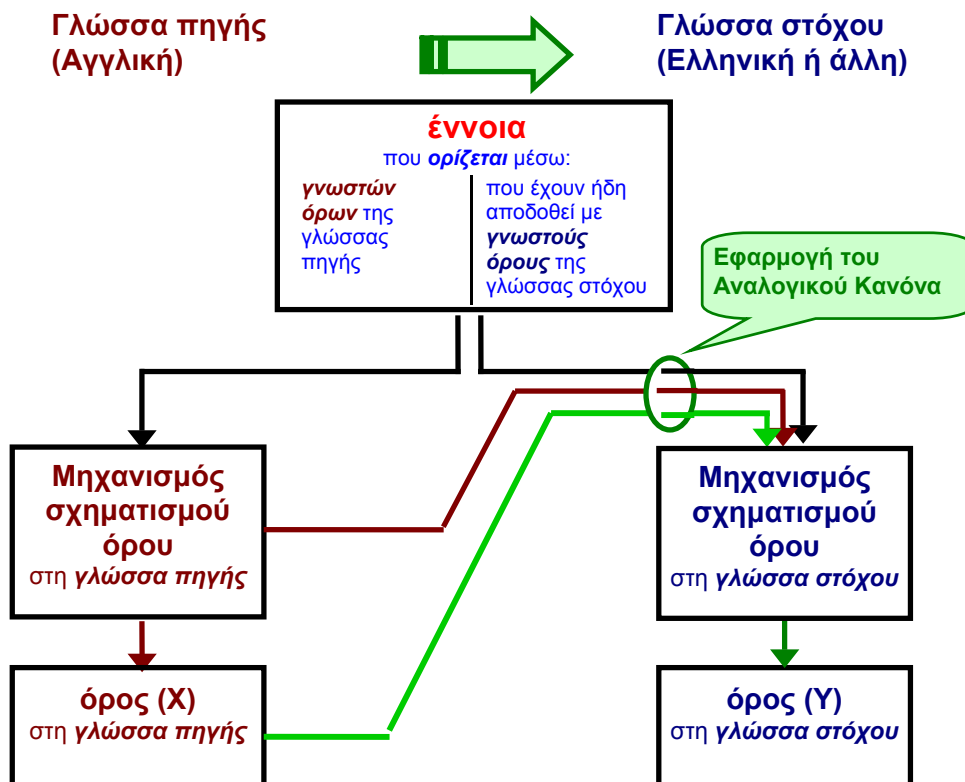
² Στην Ελληνική Ορολογία, **νεολογισμός** είναι νεοσχηματιζόμενο μονόλεκτο – απλό ή σύμπλοκο – που μπορεί να είναι ριζική, παράγωγη, σύνθετη ή παρασύνθετη λέξη η οποία σχηματίζεται και χρησιμοποιείται **για πρώτη φορά**, σε όλη την ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, για την απόδοση μιας (όχι κατ' ανάγκη νέας) έννοιας.

4 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΟΥ «ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΑ» ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑΣ

Είναι γεγονός ότι σήμερα το μεγαλύτερο μέρος της νέας γνώσης παράγεται κυρίως στην αγγλική γλώσσα ως *γλώσσα πηγής*. Το πρόβλημα της Ορολογίας στην ελληνική γλώσσα, όσο και σε άλλες γλώσσες, ως *γλώσσες στόχου*, εμφανίζεται οξύτατο κατά την *εισαγωγή νέας γνώσης*: εισαγωγή που γίνεται με ραγδαίους ρυθμούς, ώστε χρειάζεται πολύ μεγάλη προσπάθεια για να προλαβεί η απόδοση όλων των *νέων όρων της γλώσσας πηγής* με *ισοδύναμους όρους* της αντίστοιχης *γλώσσας στόχου*.

Όμως, *νέος όρος* της γλώσσας πηγής, σε δεδομένο *θεματικό πεδίο*, σημαίνει *νέα έννοια* στο υπόψη θεματικό πεδίο για την οποία δεν υπάρχει ακόμα *ισοδύναμος όρος* στη γλώσσα στόχου· και αφού πρόκειται για *νέα έννοια* δεν είναι ασφαλώς δυνατό να βρούμε σε κανένα λεξικό της γλώσσας στόχου έτοιμο τον *ισοδύναμο όρο*. Πρέπει, επομένως, να ασχοληθούν οι *ονοματοθέτες* της γλώσσας στόχου για το υπόψη θεματικό πεδίο (στο πλαίσιο των εργασιών του κατάλληλου *συλλογικού οργάνου ορολογίας*) και *να συμφωνήσουν* για τον *σχηματισμό* του *ισοδύναμου όρου*.

Ποιον μηχανισμό θα επιλέξουν, όμως, από αυτούς που προαναφέραμε; Στο σχήμα 2 δίνεται ένα απλό σχηματικό διάγραμμα της ονοματοδότησης μιας *νέας έννοιας* καταρχήν στη *γλώσσα πηγής* (αριστερή πλευρά) και, στη συνέχεια, στη *γλώσσα στόχου* (δεξιά πλευρά). Όπως φαίνεται στο σχήμα αυτό, το πρόβλημα της ονοματοδότησης μιας *νέας έννοιας* στη *γλώσσα στόχου* δεν έχει ως μόνα *δεδομένα* τον *ορισμό* της έννοιας και την *κατασήμανσή* της (τον *όρο*) στη *γλώσσα πηγής*, αλλά έχει επιπλέον *δεδομένο* και το *μηχανισμό σχηματισμού* του *όρου* στη *γλώσσα πηγής*.

Σχήμα 2 – Η εφαρμογή του «Αναλογικού Κανόνα» για την ονοματοδότηση μιας νέας έννοιας στη γλώσσα στόχου λαμβάνει υπόψη τρία στοιχεία: τον *ορισμό* της έννοιας, τον *όρο* που την κατασημαίνει στη γλώσσα πηγής και τον *μηχανισμό σχηματισμού* του *όρου* αυτού.

Το Σχήμα 2, στην ουσία, αφορά τη λειτουργία της ονοματοδοσίας στη γλώσσα στόχου μέσω της νοητικής διαγλωσσικής διεπαφής του ονοματοθέτη της γλώσσας στόχου, με τη διαφορά ότι προσθέτει, στα στοιχεία του Σχήματος 1, άλλον ένα στοιχείο: τον *μηχανισμό σχηματισμού* με τον οποίο *σχηματίστηκε* η κατασήμευση Χ στη γλώσσα πηγής. Δηλαδή προσθέτει και ένα τρίτο βέλος στα δύο που οδηγούν στην κατασήμευση Υ (βλέπε Σχήμα 1) το οποίο αντιστοιχεί στην πληροφορία για τον μηχανισμό αυτό.

Γεννιέται λοιπόν αμέσως το ερώτημα: Σε ποιο βαθμό ο ονοματοθέτης της γλώσσας στόχου θα ακολουθήσει **ανάλογη πορεία** με εκείνη που ακολούθησε ο ονοματοθέτης της γλώσσας πηγής, δηλαδή **ανάλογο μηχανισμό σχηματισμού** της γλώσσας στόχου; Η απάντηση, σε ό,τι αφορά την ελληνική γλώσσα ως γλώσσα στόχου, βασίζεται σε ορολογική πράξη και εμπειρία ονοματοδοσίας πλέον των δύο δεκαετιών στο πλαίσιο οργάνων Ορολογίας όπως είναι οι Ομάδες: **ΜΟΤΟ** (Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας) και **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** (Ομάδα Ορολογίας Τεχνολογίας Πληροφοριών) και έχει διατυπωθεί [3] ως ο «**Αναλογικός Κανόνας**» της Ονοματοδοσίας:

Ο «Αναλογικός Κανόνας» της Ονοματοδοσίας:

Κατά το σχηματισμό ενός όρου σε μια γλώσσα (γλώσσα στόχου) για την ονοματοδότηση μιας νέας έννοιας που έχει ονοματοδοτηθεί πρωτογενώς σε μια άλλη γλώσσα (γλώσσα πηγής) ως πρώτη επιλογή του ονοματοθέτη πρέπει να είναι: η εφαρμογή μηχανισμού σχηματισμού ανάλογου προς το μηχανισμό σχηματισμού του όρου της γλώσσας πηγής.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί δίνεται η αντιστοιχία μερικών **anáλογων** στοιχείων που εξετάζονται κατά την εφαρμογή του Αναλογικού Κανόνα.

Πίνακας 1 – Αντιστοιχία στοιχείων του μηχανισμού σχηματισμού όρων που εξετάζονται σύμφωνα με τον Αναλογικό Κανόνα

Αρ.	Στη γλώσσα πηγής	Στη γλώσσα στόχου
1	Έχει δημιουργηθεί μια μονολεκτική νέα μορφή X α. μονολεκτικός απλός όρος X (ΑΟ) β. μονολεκτικός σύμπλοκος όρος X (πΠ ή Ππ), όπου π είναι το προσδιοριστικό συνθετικό και Π το προσδιοριζόμενο συνθετικό του όρου)	Εξετάζεται η δημιουργία μονολεκτικού ³ όρου Y (νεολογισμού), απλού ή σύμπλοκου αντίστοιχα. Σε περίπτωση σύμπλοκου όρου εξετάζεται η αντιστοίχιση των άμεσων συνθετικών του προς εκείνα του X (δηλαδή το <u>Π</u> ροσδιοριζόμενο συνθετικό του X με το <u>Π</u> ροσδιοριζόμενο συνθετικό του Y και το <u>π</u> ροσδιοριστικό συνθετικό του X με το <u>π</u> ροσδιοριστικό συνθετικό του Y: $\Pi_X \Leftrightarrow \Pi_Y$ και $\pi_X \Leftrightarrow \pi_Y$)
2	Έχει δημιουργηθεί μια πολυλεκτική νέα μορφή X (πολυλεκτικός σύμπλοκος όρος)	Εξετάζεται η δημιουργία πολυλεκτικού σύμπλοκου όρου Y με αντιστοίχιση των άμεσων συνθετικών του (Π_Y, π_Y) προς εκείνα του X (Π_X, π_X)
3	Ο όρος X έχει προέλθει από μετατροπή	Εξετάζεται η ανάλογη μετατροπή για να προκύψει ο ισοδύναμος όρος Y
4	Έχει γίνει οροποίηση του κοινού όρου (της γενικής γλώσσας) X	Εξετάζεται η οροποίηση του ισοδύναμου κοινού όρου ή άλλου κατάλληλου κοινού όρου, Y
5	Έχει γίνει διαθεματικός δανεισμός του όρου X από το θεματικό πεδίο ΘΠ	Εξετάζεται αν μπορεί να γίνει διαθεματικός δανεισμός του ισοδύναμου όρου Y από το ίδιο θεματικό πεδίο ΘΠ
6	Ο όρος X είναι συντομομορφή της πλήρους μορφής x	Εξετάζεται η δημιουργία συντομομορφής Y της πλήρους μορφής y
7	Στον όρο X έχει εφαρμοστεί συνεκδοχική επέκταση	Εξετάζεται η εφαρμογή ανάλογης συνεκδοχικής επέκτασης και στον ισοδύναμο όρο Y

5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ «ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΑ»

Δίνουμε παρακάτω μια σειρά παραδειγμάτων εφαρμογής του “Αναλογικού Κανόνα” με γλώσσα στόχου την ελληνική:

Παραδείγματα εφαρμογής του “Αναλογικού Κανόνα”:

Παράδειγμα 1:

Στο θεματικό πεδίο <Ηλεκτρονική> ο αγγλικός όρος **chip** σχηματίστηκε στη γλώσσα πηγής, ως απλός μονολεκτικός όρος, με **οροποίηση** του κοινού όρου chip που σημαίνει «πολύ λεπτή φέτα ξύλου, τροφής κ.ά.» για να αποδώσει την έννοια «ολοκληρωμένο κύκλωμα με τη μορφή λεπτού ορθογώνιου πλακιδίου από ημιαγωγό». Στα ελληνικά, η ΜΟΤΟ εφάρμοσε **ανάλογο μηχανισμό** με οροποίηση του κοινού ελληνικού όρου **πλινθίο** (= τουβλάκι). Η απόδοση αυτή έδωσε τη δυνατότητα να αποδοθούν με επιτυχία όροι όπως αυτοί του Πίνακα 2.

³ Η απόδοση μονολεκτικού όρου της γλώσσας πηγής με ισοδύναμο μονολεκτικό όρο της γλώσσας στόχου (εν προκειμένω της ελληνικής) – ανεξάρτητα αν ο τελευταίος είναι απλός ή σύμπλοκος – έχει ιδιαίτερη σημασία για την μεταφορά της μελλοντικής ανάπτυξης του σχετικού συστήματος εννοιών του θεματικού πεδίου στη γλώσσα στόχου, δεδομένου ότι παρέχει τη δυνατότητα πολυποικιλής περαιτέρω συμπλοκής με άλλα συνθετικά για την κατασήμευση νεότερων εννοιών.

Πίνακας 2 – Μερικοί αγγλικοί όροι που περιέχουν το συνθετικό **chip** και οι ισοδύναμοι ελληνικοί όροι σύμφωνα με τον Αναλογικό Κανόνα

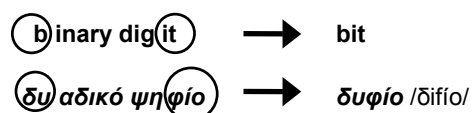
Αγγλικός όρος	Περίπτωση του Πίνακα 1	Ελληνικός όρος
chip	ΑΟ	πλινθίο /plinθío/ ΑΟ
chip-carrier	πΠ	πλινθιοβάση /plinθio-vási/ πΠ
silicon chip	πΠ	πλινθίο πυριτίου /plinθío piritíu/ Ππ
multichip {n.}	πΠ	πολυπλινθίο /poly-plinθío/ πΠ
multichip {adj.}	πΠ	πολυπλίνθιος /poly-plínthios/ πΠ
multichip module	πΠ	πολυπλίνθιο δομοστοιχείο /poly-plínthio domostixío/ πΠ
chip frequency	πΠ	συχνότητα πλινθίου /syxhnótita plinθíu/ Ππ

Παράδειγμα 2:

Στα θεματικά πεδία <Τεχνολογία Πληροφοριών>, <Τηλεπικοινωνίες> ο αγγλικός όρος **bit** σχηματίστηκε στη γλώσσα πηγής ως νέα μονολεκτική μορφή (μονολεκτικός απλός όρος) με **συντόμευση** (εδώ πρόκειται για **σύμμιξη**) της πλήρους μορφής **binary digit** χωρίς αλλαγή στην έννοια της πλήρους μορφής: «*ψηφίο του δυαδικού συστήματος αρίθμησης*».

Οι Ομάδες **MOTO** (Τηλεπικοινωνίες) και **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** (Τεχνολογία Πληροφοριών) πρότειναν τρεις ελληνικές αποδόσεις του **bit** υποψήφιες για τον ελληνικό ισοδύναμο όρο, τις οποίες έθεσε σε ψηφοφορία η ΕΛΕΤΟ (Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας).

Υπερψηφίστηκε, εγκρίθηκε και έχει ήδη καθιερωθεί ως ελληνικός ισοδύναμος όρος το ελληνικό σύμμιγμα **δυφίο** /ðifío/. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόστηκε **σύμμιξη** του ισοδύναμου ελληνικού πλήρους όρου **ανάλογη** με εκείνη του αγγλικού όρου:

Η καθιέρωση του **δυφίου** ήταν πραγματική **ανακούφιση** στην ελληνική τηλεπικοινωνιακή ορολογία, δεδομένου ότι συνετέλεσε στην **εξορθολογιστική αναθεώρηση** μερικών εκατοντάδων ελληνικών **σύμπλοκων όρων** που περιείχαν την πλήρη μορφή **δυαδικό ψηφίο** ως απόδοση του όρου **bit** της γλώσσας πηγής. Μερικοί από τους όρους αυτούς δίνονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3 – Μερικοί αγγλικοί όροι που περιέχουν το συνθετικό **bit** και οι ισοδύναμοι ελληνικοί όροι σύμφωνα με τον Αναλογικό Κανόνα

Αγγλικός όρος		Περίπτωση του Πίνακα 1	Ελληνικός όρος	
bit {n.}	ΑΟ	6, 1α	δυφίο /dífio/	ΑΟ
bit {adj.}	ΑΟ	6, 1α	δυφιακός /dífiaκός/	ΑΟ
bit number	πΠ	6, 2	αριθμός δυφίου /aríthmós dífiu/	Ππ
bit sequence	πΠ	6, 2	ακολουθία δυφίων /akoluθía dífion/	Ππ
bit error	πΠ	6, 2	δυφιακό σφάλμα /dífiaκό sfáлма/	πΠ
bit error ratio	πΠ	6, 2	λόγος δυφιακών σφαλμάτων /lóγος - dífiakón sfalmáton/	Ππ
bit-oriented protocol	πΠ	6, 2	δυφιοστρεφές πρωτόκολλο /dífiostrefés protókollo/	πΠ
data bit	πΠ	6, 2	δυφίο δεδομένων /dífio deðoménon/	Ππ
field extension bit	πΠ	6, 2	δυφίο επέκτασης πεδίου /dífio - epéktasis pedíu/	Ππ
dibit	πΠ	6, 1β	διδυφίο, δίδυφο /diðífio, díðifo/	πΠ

Παράδειγμα 3:

Ο **ΕΛΟΤ** (Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης), στο θεματικό πεδίο <Ποιότητα>, **δανείστηκε** από την <Διπλωματία> τον όρο **διαπίστευση** ως ελληνικό όρο ισοδύναμο με τον αγγλικό όρο **accreditation** για την απόδοση της έννοιας «*διαδικασία παροχής επίσημης αναγνώρισης ότι ένας οργανισμός ή ένα πρόσωπο έχει την ικανότητα να πραγματοποιεί ειδικά έργα*» (βλέπε και Πίνακα 4).

Πίνακας 4 – Απόδοση μερικών αγγλικών όρων του θεματικού πεδίου <Ποιότητα> που περιέχουν τον όρο **accreditation**

Αγγλικός όρος		Περίπτωση Πίν. 1	Ελληνικός όρος	
accreditation	ΑΟ	5	διαπίστευση /diapístefsi/	ΑΟ
laboratory accreditation		5, 2	διαπίστευση εργαστηρίου /diapístefsi ergastiriú/	
accreditation criteria	πΠ	5, 2	κριτήρια διαπίστευσης /kritíria diapístefsis /	Ππ
accredited laboratory	πΠ	5, 2	διαπιστευμένο εργαστήριο /diapistevménno ergastirio/	πΠ
accreditation body	πΠ	5, 2	οργανισμός διαπίστευσης /organizmós diapístefsis /	Ππ

Παράδειγμα 4:

Η συνεκδοχική επέκταση της χρήσης του επιθέτου «**digital**» της αγγλικής από την έννοια «*digital signal*» (= «*σήμα με ασυνεχή χρονική μεταβολή σε ένα χαρακτηριστικό μέγεθός του, το οποίο λαμβάνει τιμές από ένα σύνολο διάκριτων τιμών*») σε μια σειρά συναφών εννοιών του ίδιου συστήματος εννοιών υιοθετήθηκε (από τη ΜΟΤΟ) και για την ελληνική γλώσσα (βλέπε και Πίνακα 5).

Πίνακας 5 – <Τηλεπικοινωνίες> Από το «**ψηφιακό**» **σήμα** σε μια σειρά άλλες «**ψηφιακές**» έννοιες

Αγγλικός όρος (πΠ)	Περίπτωση του Πίν. 1	Ελληνικός όρος (πΠ)
digital signal	2	ψηφιακό σήμα /psifiakó síma/
digital input (= digital signal input)	2, 7	ψηφιακή είσοδος /psifiakí ísoðos/
digital electronics (= digital signal electronics)	2, 7	ψηφιακή ηλεκτρονική /psifiakí ilektronikí/
digital network (= digital signal network)	2, 7	ψηφιακό δίκτυο /psifiakó díktio/
digital connection (= digital network connection)	2, 7	ψηφιακή σύνδεση /psifiakí sínðesi/
digital radio link (= digital signal radio link)	2, 7	ψηφιακή ραδιοζεύξη /psifiakí raðiozéfksi/

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στη μεταφορά νέας γνώσης από μια γλώσσα (γλώσσα πηγής) σε μια άλλη (γλώσσα στόχου) βασικότατο ρόλο παίζει η μεταφορά των νέων εννοιών ως νέων μονάδων γνώσης. Μια από τις ουσιώδεις συνιστώσες της μεταφοράς αυτής είναι και η ονοματοδότηση των νέων εννοιών στη γλώσσα στόχου, λειτουργία που επιτελείται, συνήθως, από Όργανα Ορολογίας (ειδικές επιτροπές ή ομάδες) της γλώσσας στόχου (ονοματοθέτες της γλώσσας στόχου). Κατά την ονοματοδότηση των νέων εννοιών, που δεν έχουν ακόμη ονοματοδοτηθεί στη γλώσσα στόχου, έχει εφαρμογή ο «Αναλογικός Κανόνας», κατά τον οποίο ο ονοματοθέτης, εκτός από τον ορισμό και τον όρο της νέας έννοιας στη γλώσσα πηγής, καλείται να λάβει υπόψη του και το μηχανισμό σχηματισμού του όρου στη γλώσσα πηγής, και να εξετάσει, κατά προτεραιότητα, το ενδεχόμενο χρήσης ανάλογου μηχανισμού σχηματισμού για τον όρο στη γλώσσα στόχου.

Ο «Αναλογικός Κανόνας» [3]. δεν επιβάλλει, αλλά απλώς δίνει προτεραιότητα στην εξέταση του ανάλογου μηχανισμού σχηματισμού όρου της γλώσσας στόχου προς εκείνον της γλώσσας πηγής και μ' αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζει:

- την αξιοποίηση της εργασίας η οποία έγινε στη γλώσσα πηγής, όπου δημιουργήθηκε η νέα γνώση (νέα έννοια), και η οποία εργασία θα ήταν ασύνετο να αγνοηθεί·
- τον περιορισμό της αυθαιρεσίας στην επιλογή μηχανισμών σχηματισμού όρων άσχετων ενδεχομένως ή ασύμβατων προς τους μηχανισμούς σχηματισμού όρων για τις άλλες έννοιες του ίδιου συστήματος εννοιών όπου εντάσσεται η υπό ονοματοδότηση νέα έννοια·
- την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων από μελλοντικές τροποποιήσεις ή αναθεωρήσεις, οι οποίες είναι φυσικό να συντελεστούν στη γλώσσα πηγής (δεδομένου ότι η γνώση από τη μελλοντική ανάπτυξη του υπό θεώρηση θεματικού πεδίου πιθανότατα θα παραμείνει εισαγόμενη γνώση για τη γλώσσα στόχου).

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- [1] *International Standard ISO 1087-1:2000 – "Terminology work - Vocabulary – Part 1: Theory and application"*
- [2] *International Standard ISO 704:2000 – "Terminology work - Principles and methods"*
- [3] Valeontis K. – "The 'Analogue Rule' at the service of the contemporary Hellenic Terminology", *Proceedings of the 1st Conference "Hellenic Language and Terminology", Athens 1997, pp. 33-52*
- [4] Langley G. – "Telephony's Dictionary", *Telephony Publishing Corporation, USA, 1986*
- [5] *Random House Webster's Unabridged Dictionary, 1999*
- [6] *McGraw-Hill Telecom Dictionary, 4th Edition, 2002*
- [7] ΜΟΤΟ (Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας) – Βάση Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM (www.moto-teleterm.gr), ελεύθερη η χρήση της στο Ίντερνετ ως προσφορά του ΟΤΕ και της ΕΛΕΤΟ
- [8] ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 (Ομάδα Ορολογίας Τεχνολογίας Πληροφοριών) – Βάση Όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών INFORTERM (<http://inforterm.cs.aueb.gr/>), ελεύθερη η χρήση της στο Ίντερνετ ως προσφορά του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και της ΕΛΕΤΟ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ελληνοαγγλικό Ορολόγιο

Ελληνικός όρος

- ακολουθία δυφίων
- άμεσο δάνειο
- ανάλογα στοιχεία
- ανάλογη οροποίηση
- ανάλογη συνεκδοχική επέκταση
- Αναλογικός Κανόνας της Ονοματοδοσίας
- ανάλογος δρόμος
- ανάλογος μηχανισμός
- ανάλογος μηχανισμός σχηματισμού όρου
- αντικείμενο
- αντίστοιχα άμεσα συνθετικά
- αντιστοίχιση
- απλό μονόλεκτο
- απλοποιητική παράσταση
- απλός όρος, AO
- αποδίδω έννοια
- αποδίδω νέο όρο
- αποδίδω όρο της γλώσσας πηγής με όρο της γλώσσας στόχου
- απόδοση όρου
- απόδοση όρου της γλώσσας πηγής
- αριθμός δυφίου
- αρχές και κανόνες κατασήμενσης
- ασύμβατος μηχανισμός σχηματισμού όρων
- ασυνεχής χρονική μεταβολή
- άσχετη λειτουργία
- άσχετος μηχανισμός σχηματισμού όρων
- ατομική έννοια
- αυθαιρεσία στην επιλογή μηχανισμού σχηματισμού όρου
- αφαίρεση {νοητική}
- βάση όρων Τεχνολογίας Πληροφοριών INFORTERM
- βάση όρων Τηλεπικοινωνιών TELETERM
- γενική γλώσσα
- γενική έννοια

Αγγλικός όρος⁴

- bit sequence
- direct loan
- analogous data
- analogous terminologization
- analogous synecdochical extension
- Analogue Rule of Naming
- analogous route
- analogous mechanism
- analogous term-formation mechanism
- object
- corresponding immediate components
- correspondence
- simple monolect
- simplificative representation
- simple term, ST
- render a concept
- render a new term
- render a SL term by a TL term
- rendition of a term
- rendition of an SL term
- bit number
- designating principles and rules
- incompatible term-formation mechanism
- discontinuous temporal change
- irrelevant function
- irrelevant term-formation mechanism
- individual concept
- arbitrariness in selecting term-formation mechanisms
- abstraction
- Information technology termbase INFORTERM
- Telecommunications termbase TELETERM
- general language
- general concept

⁴ που χρησιμοποιήθηκε στην αγγλική παραλλαγή της εργασίας

Ελληνικός όρος

- γενικός μηχανισμός σχηματισμού όρων
- γλώσσα πηγής, ΓΠ
- γλώσσα στόχου
- γλώσσα στόχου, ΓΣ
- γλωσσική/νοητική λειτουργία
- γνωστή κατασήμευση
- δημιουργία νεολογισμού
- δημιουργώ νέες μορφές
- διαγλωσσική μεταφορά γνώσης
- διαγλωσσικός δανεισμός
- διαγλωσσικός χαρακτήρας
- διαθεματικός δανεισμός
- διάκριτη τιμή
- διαπιστευμένο εργαστήριο
- διαπίστευση
- διαπίστευση εργαστηρίου
- διαφορά στάθμης
- διδυφίο, δίδυφο
- διεργασία συντόμευσης
- Διπλωματία
- δυαδικό σύστημα αρίθμησης
- δυαδικό ψηφίο
- δυφιακό σφάλμα
- δυφιακός
- δυφίο
- δυφίο δεδομένων
- δυφίο επέκτασης πεδίου
- δυφιοστρεφές πρωτόκολλο
- ειδική επιτροπή
- ειδική ομάδα
- εισαγόμενη γνώση
- εισάγω νέα γνώση
- ελαχιστοποίηση προβλημάτων
- ΕΛΕΤΟ, Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας
- Ελληνική Ορολογία
- ελληνική τηλεπικοινωνιακή ορολογία
- ΕΛΟΤ, Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
- ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 «Ορολογία Τεχνολογίας Πληροφοριών»

Αγγλικός όρος⁴

- general term-formation mechanism
- source language, SL
- target language namer
- target language, TL
- linguistic/intellectual function
- known designation
- creation of a neologism
- create new forms
- interlingual transfer of knowledge
- translingual borrowing
- interlingual character
- transdisciplinary borrowing
- discrete value
- accredited laboratory
- accreditation
- laboratory accreditation
- level difference
- dibit
- shortening process
- Diplomacy
- binary numbering system
- binary digit
- bit error
- bit {adj.}
- bit {n.}
- data bit
- field extension bit
- bit-oriented protocol
- special committee
- special group
- imported knowledge
- import new knowledge
- minimization of problems
- ELET0, Hellenic Society for terminology
- Hellenic Terminology
- Hellenic telecommunications terminology
- ELOT, Hellenic Organization for Standardization
- ELOT/TC48/WG1 «Information Technology Terminology»

Ελληνικός όρος

- ενέργεια του κατασημαίνειν, κατασήμανση
- ενέργεια του σχηματισμού ενός όρου, σχηματισμός όρου
- έννοια
- εξορθολογιστική αναθεώρηση
- επίσημη αναγνώριση
- εφαρμόζω μηχανισμό σχηματισμού όρου
- ημιαγωγός
- θεματικό πεδίο
- ιδιότητες
- ισοδύναμη κατασήμανση
- ισοδύναμη πλήρης μορφή
- ισοδυναμία
- ισοδύναμος όρος
- κατασημαίνω έννοια
- κατασημαίνω έννοια αναλόγως
- κατασήμανση
- κατασήμανση της γλώσσας πηγής
- κριτήρια διαπίστευσης
- κύριος μηχανισμός
- κύριος μηχανισμός σχηματισμού όρων
- λαμβάνω τιμές
- λειτουργία της ονοματοδοσίας
- λεκτική παράσταση
- λεκτική περιγραφή
- λεξική οντότητα
- λογική επέκταση
- λόγος δυφιακών σφαλμάτων
- μελλοντική αναθεώρηση
- μελλοντική ανάπτυξη θεματικού πεδίου
- μελλοντική τροποποίηση
- μεταγραφή όρου στο ελληνικό αλφάβητο
- μετατροπή
- μεταφορά βασικών στοιχείων
- μεταφορά γνώσης από τη ΓΠ στη ΓΣ
- μεταφορά νέων εννοιών
- μεταφορά στο γλώσσα στόχου
- μεταφραστικό δάνειο
- μηχανισμός
- μηχανισμός σχηματισμού όρου

Αγγλικός όρος⁴

- act of designating
- act of forming a term
- concept
- rationalizing revision
- formal recognition
- apply a term-formation mechanism
- semiconductor
- subject field
- properties
- equivalent designation
- equivalent full form
- equivalence
- equivalent term
- designate a concept
- designate a concept analogously
- designation
- source language designation
- accreditation criteria
- main mechanism
- main term-formation mechanism
- assume values
- function of naming
- verbal representation
- verbal description
- lexical entity
- logical extension
- bit error ratio
- future revision
- future development of a subject field
- future modification
- transcription of a term into the Greek alphabet
- conversion
- transfer of basic data
- transfer knowledge from SL to TL
- transfer of new concepts
- transfer to the target language
- loan translation
- mechanism
- term-formation mechanism.

Ελληνικός όρος

- μηχανισμός σχηματισμού όρου στη γλώσσα πηγής
- μονάδα γνώσης
- μονολεκτική μορφή
- μονολεκτική νέα μορφή
- μονολεκτικός απλός όρος
- μονολεκτικός όρος
- μονολεκτικός σύμπλοκος όρος
- μονόλεκτο
- ΜΟΤΟ, Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας
- νέα γνώση
- νέα έννοια
- νέα μονάδα γνώσης
- νέα μορφή
- νεολογισμός
- νέος όρος
- νοητική διαγλωσσική διεπαφή
- ξένη λειτουργία, άσχετη λειτουργία
- ολοκληρωμένο κύκλωμα
- ομάδα αντικειμένων
- όνομα
- ονομασία
- ονοματοδότηση εννοιών
- ονοματοδότηση νέας έννοιας
- ονοματοδοτώ νέες έννοιες
- ονοματοθέτης
- ονοματοθέτης της γλώσσας πηγής, ονοματοθέτης της ΓΠ
- ονοματοθέτης της γλώσσας στόχου
- ΟΠΑ, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- οργανισμός διαπίστευσης
- όργανο ορολογίας
- οριζόντιος κανόνας
- οριζοντιότητα
- ορίζω έννοια με γνωστούς όρους
- ορισμός
- ορισμός στη γλώσσα στόχου
- ορισμός στη γλώσσα πηγής
- ορολογική εργασία

Αγγλικός όρος⁴

- term-formation mechanism in the source language
- unit of knowledge
- monolectic form
- monolectic new form
- monolectic simple term
- monolectic term
- monolectic complex term
- monolect
- MOTO, Permanent Group for Telecommunication Terminology
- new knowledge
- new concept
- new knowledge unit
- new form
- neologism
- new term
- noetic translingual interface
- extraneous function
- integrated circuit
- group of objects
- name
- appellation
- concept naming
- act of naming a new concept
- naming new concepts
- namer
- source language namer, SL namer
- target language namer
- AUEB, Athens University of Economics and Business
- accreditation body
- terminology body
- horizontal rule
- horizontality
- define a concept via known terms
- definition
- target language definition
- source language definition
- terminology work

Ελληνικός όρος

- ορολογική πράξη και εμπειρία
- οροποίηση
- οροποίηση κοινού όρου
- όρος
- όρος της γλώσσας πηγής
- όρος της γλώσσας στόχου, όρος της ΓΣ
- οροσυνθετικό, συνθετικό όρου
- ΟΤΕ, Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
- ουσιώδης συνιστώσα
- παραγωγή
- παράγωγη λέξη
- παραλληλισμός
- παράσταση
- παρασύνθεση
- παρασύνθετη λέξη
- περιγραφική δήλωση
- περιορισμός της αυθαιρεσίας στην επιλογή μηχανισμού σχηματισμού όρου
- πλήρης μορφή
- πλινθίο {ΑΟ}
- πλινθίο πυριτίου
- πλινθιοβάση
- Ποιότητα
- πολυλεκτική νέα μορφή
- πολυλεκτικός όρος
- πολυλεκτικός σύμπλοκος όρος
- πολυπλινθίο
- πολυπλινθιο δομοστοιχείο
- πολυπλινθιος
- πορεία μεταφοράς
- Ππ {= Προσδιοριζόμενο συνθετικό – προσδιοριστικό συνθετικό}
- ππ {= προσδιοριστικό συνθετικό – Προσδιοριζόμενο συνθετικό}
- προσαρμογή όρου στο κλιτικό σύστημα της ελληνικής
- προσδιοριζόμενο συνθετικό, Π
- προσδιορισμός {μιας έννοιας}
- προσδιοριστικό συνθετικό, π
- πρώτη επιλογή του ονοματοθέτη

Αγγλικός όρος⁴

- terminological practice and experience
- terminologization
- terminologization of a common term
- term
- source language term, SL term
- target language term, TL term
- term component
- ΟΤΕ, Hellenic Telecommunications Organization
- essential component
- derivation
- derivative word
- parallelism
- representation
- parasynthesis
- parasynthetic word
- descriptive statement
- restriction of arbitrariness in selecting term-formation mechanism
- full form
- chip {ST}
- silicon chip
- chip-carrier
- Quality
- polylectic new form, multi-word new form
- polylectic term
- polylectic complex term, multi-word complex term
- multichip {n.}
- multichip module
- multichip {adj.}
- course of transfer
- Dd
- dD
- adaptation of a term to the conjugational system of Greek
- determined component, D
- qualification {o a concept}
- determining component, d
- namer's first choice

Ελληνικός όρος

- πρωτογενώς ονοματοδοτημένος
- ριζική λέξη
- σημασιολογική μεταφορά
- σημείο {σημάδι}
- στοιχεία μηχανισμού σχηματισμού όρου
- σύμβαση της γλώσσας πηγής
- σύμβαση της γλώσσας στόχου, σύμβαση της ΓΣ
- συμβολικός
- σύμβολο
- σύμμιγμα
- σύμμιξη
- σύμμιξη μορφής
- σύμμιξη όρου
- σύμπλοκο μονόλεκτο
- συμφωνώ για το σχηματισμό του ισοδύναμου όρου
- συναφείς έννοιες
- συνδυασμός χαρακτηριστικών
- Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
- συνεκδοχική επέκταση
- σύνθεση
- σύνθεση
- σύνθετη λέξη
- συνθετικό
- Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία
- σύνολο διάκριτων τιμών
- συντακτική διάσχεση
- συντόμηση {μορφής}
- συντομεύω μορφή
- συντομομορφή
- σύστημα εννοιών
- συχνότητα πλινθίου
- σχηματικό διάγραμμα ονοματοδότησης νέας έννοιας
- σχηματισμός
- σχηματισμός ακρωνύμου, ακρωνυμία
- σχηματισμός αρκτικολέξου
- σχηματισμός νεολογισμού
- Τεχνολογία Πληροφοριών
- Τηλεπικοινωνίες

Αγγλικός όρος⁴

- primarily named
- root word
- semantic transfer
- sign
- term-formation mechanism data
- source language convention, SL convention
- target language convention, TL convention
- symbolic
- symbol
- blend
- blending
- blending a form
- blending a term
- complex monolect
- agree on forming the equivalent term
- related concepts
- combination of characteristics
- Conference "Hellenic Language and Terminology"
- synecdochical extension
- composition
- compounding
- compound word
- component
- Terminology Summit
- set of discrete values
- syntactical interrelation
- abbreviation {of a form}
- abbreviate a form
- abbreviated form
- system of concepts
- chip frequency
- block diagram of naming a new concept
- formation
- acronym formation
- initialism formation
- formation of a neologism
- Information Technology
- Telecommunications

Ελληνικός όρος

- υπάρχουσα μορφή
- υποδηλώνω
- υποψήφιος ελληνικός ισοδύναμος όρος
- χαρακτηριστικά
- χαρακτηριστικό μέγεθος
- χρονική μεταβολή
- ψηφιακή είσοδος {= είσοδος ψηφιακών σημάτων}
- ψηφιακή ηλεκτρονική {= ηλεκτρονική ψηφιακών σημάτων}
- ψηφιακή ραδιοζεύξη {= ραδιοζεύξη ψηφιακών σημάτων}
- ψηφιακή σύνδεση {= σύνδεση ψηφιακού δικτύου}
- ψηφιακό δίκτυο {= δίκτυο ψηφιακών σημάτων}
- ψηφιακό σήμα
- ψηφιακός

Αγγλικός όρος⁴

- existing form
- denote
- candidate Greek equivalent term
- characteristics
- characteristic quantity
- temporal change
- digital input (= digital signal input)
- digital electronics (= digital signal electronics)
- digital radio link (= digital signal radio link)
- digital connection (= digital network connection)
- digital network (= digital signal network)
- digital signal
- digital

Κ. Βαλεοντής

Φυσικός-Ηλεκτρονικός, Τηλεπικοινωνιακός Μηχανικός

Υπεύθυνος της ΜΟΤΟ (Μόνιμης Ομάδας Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας – ΟΤΕ-ΕΛΟΤ),

Υπεύθυνος της Ομάδας ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1 “Ορολογία Πληροφορικής”,

Γενικός Γραμματέας της ΕΛΕΤΟ και Πρόεδρος του ΓΕΣΥ (Γενικού Επιστημονικού Συμβουλίου) της ΕΛΕΤΟ.

Διεύθυνση: Καραμανλάκη 18, 112 53 ΑΘΗΝΑ,

Αρ. Τηλεφ.: 210 8619521,

Αρ. Τηλεομ.: 210 8068299,

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr